

10

vrijdag 24 augustus 2012

nd **Gulliver** nieuws – interview – **boeken** – achtergrond – film/games – muziek – kunst

■

recensie **literatuur** Elizabeth Kooman

Er vliegt een brood voorbij

Voor de eerlijke vinder
Ilona Verhoeven. In de Knipscheer,
Haarlem 2012. 143 blz. € 18,50

Ilona Verhoeven ziet ze vliegen. In haar verhalenbundel *Voor de eerlijke vinder* vliegt er een brood voorbij en spreken boekenweekdieren een schrijver toe. Fantasie. Dat woord is Verhoeven op het lijf geschreven. Ze creëert dat het een lieve lust is: toneelteksten, reportages, verhalen, columns, collages enzovoorts, onder de naam 'mixed media soup'. Met behulp van de kopieermachine maakte ze al talloze 'zines', miniboekjes met haar verhalen en collages, en nu is er een 'echte' bundel. Zelf zal zij haar miniboekjes waarschijnlijk op zijn minst zo echt vinden. In een van haar verhalen de boekenweekdieren in gesprek met een

schrijver: 'Steeds vaker gaat het in boeken over wat mensen het echte leven noemen', verzuchten de beestjes. Zij strijden voor fantasie, die de honing van de literatuur is.

Verhoeven heeft de raad van de boekenweekdieren opgevolgd. Dat levert veel absurde verhalen op, geïllustreerd met bijpassende collages. Toch blijven de iets realistischer verhalen het meest bij. 'Dozenbestaan' is zo'n verhaal. Een zwaaiend meisje doet de verteller denken aan haar zusje. Toen de koningin in hun woonplaats op bezoek kwam, fluisterde haar vader haar hoorbaar voor een journalist toe: 'Zwaaien, zwaaien!' De volgende dag stond het zusje in de krant. De foto zit in een album. Het album zit in een doos. De 'ik' bestond toen nog niet eens, dus de herinnering is niet een herinnering aan de gebeurtenis, maar aan de foto en aan het verhaal. Verhoeven heeft zulke herkenbare fratsen van het geheugen mooi op papier gezet. Maar er zijn ook verhalen waarbij je denkt: ja, en? 'Het sluipuur' bijvoorbeeld, een ultrakort verhaal over wachten, over echte en beleefde tijd. Ook een herkenbaar thema, maar het blijft te nadrukkelijk abstract. Of het daaropvolgende nog kortere 'Geen bloemen, geen bananen', waarin Lili en Lottie wel elkaars taal, maar niet die van de wereld om hen heen begrijpen en gehuld gaan in jurken met een motief van bloemen of bananen, of eigenlijk allebei niet. Dit lijkt fantasie om de fantasie. Dat was misschien precies de bedoeling, maar toch wekt dit verlangen naar boeken die over het echte leven gaan. Misschien is het tijd voor een onderhoud met de boekenweekdieren.

